

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Кирил Иванов Симов, ИИКТ-БАН

по конкурса за доцент в област на висше образование

4. Природни науки, математика и информатика,

Професионално направление:

4.6 Информатика и компютърни науки, Научна специалност: 01.01.12 Информатика

(информационно моделиране на фолклорното наследство),

обявен в ДВ бр. 16/24.02.2012

Представените от гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев материали по конкурса представят изчерпателно неговите постижения по отношение на научните изследвания в областта на информационното моделиране на фолклорното наследство и по отношение на преподавателската дейност. Впечатляващ е списъкът от публикации на кандидата на български и английски език. Той съдържа общо 96, от които за целите на конкурса са отделени 23 публикации. Прави добро впечатление броят на самостоятелните публикации - 13. Представените за конкурса публикации не повтарят тези, които са били представени от кандидата за придобиване на образователната и научна степен "доктор", получена през 1994 г.

Представените за конкурса 23 научни публикации представят Константин Рангочев като интердисциплинарен специалист в област, изискваща солидни знания по информатика, лингвистика и културология. Този факт се потвърждава и от научните направления, покриващи се от тези публикации:

1. Цифрови библиотеки за представяне на фолклорни обекти и знания (10 публикации)

Тук са представени: първи анализ на видовете образци на българската традиционна култура и фолклор – специфика, технологии на запис и съхранение, съществуващи хранилища, съдържанието им, моделите, по които е направено описанието им, техните особености и др. Анализирани са функционалните възможности на съществуващи системи за съхраняване на българския фолклор по отношение на процеса на извличане на знания. Отчетен е фактът, че основен проблем е липсата на единен стандарт за единно информационно моделиране на фолклорни знания. Като решение на този проблем К. Рангочев е разработил онтология, предлагаща унифицирана концептуализация на фолклорните обекти в съответните хранилища. Освен тази концептуализация на областта К. Рангочев е представил анализ на потребителите на такива цифрови библиотеки и начините, по които те ги използват. На базата на този анализ е представена архитектура и технологии за имплементиране на необходимите видове услуги. Освен това в тези

публикации са представени и езикови анализи, насочени към обработката и анализа на фолклорните текстове, представени във фолклорните цифрови библиотеки. Тези разработки са от голяма важност за българския език, тъй като независимо от голямото разнообразие от съществуващи езикови ресурси, фолклорните текстове се различават в много аспекти на езика. Направените анализи са първите от този вид за българския език.

2. Модели и системен анализ на елементи от българската фолклорна култура (5 публикации)

Тези публикации анализират етнологията в България от гледна точка на информационното моделиране като изследователски метод. Разгледани са моделът на писаната история и моделът на фолклорното историческото познание като алтернативни модели. Основният извод от анализите, представени в тези статии, е динамичният характер на фолклора, което насочва изследванията от разглеждането на фолклора като обект на миналото през разглеждането му като съвременна система и после - към неговите бъдещи измерения.

3. Анализ на лингвистични структури на фолклорни текстове (7 публикации)

Тук са анализирани структурите на някои видове текстове от фолклорния епос. Представена е лексикалната структура на използвания език по отношение на вида текст и по отношение на контекста на създаване и еволюция на фолклорния епос. Различните публикации описват според среда на говорене, използваните сюжети и други. Интересни са анализите на религиозни термини в тайните говори. Основният резултат от тези изследвания е насочен към съвременното разбиране на фолклорния епос, на базата на съпоставка на лексикалните системи, използвани в съвременния български език и във фолклора.

4. Културологични модели на български фолклорни обекти, представени в Интернет (1 публикация)

В тази публикация комуникацията в Интернет се разглежда като съвместяваща елементи на писмена и устна реч. К. Рангочев характеризира Интернет като фолклорно по тип виртуално пространство.

На базата на приносите на кандидата, отразени в тези публикации, както и активната му дейност, свързана с участие в български и международни проекти, давам положителна оценка на свързаните с конкурса материали. Предлагам на уважаемото жури да одобри за присъждане академичната длъжност „доцент” в ИМИ–БАН в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, научна специалност 01.01.12 Информатика (информационно моделиране на фолклорното наследство) на гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев.

31 май 2012 г.

гр. София